

Відкритий урок

з природознавства

«З чого складається травна система»

Підготувала:

Вчитель: Васильченко А. І.

Тема: З чого складається травна система.

Мета. Формувати елементарні поняття: травлення, органи травлення (розташування в організмі, значення). Вчити розрізняти на своєму тілі місця, де розміщені органи травлення.

Розвивати вміння порівнювати й робити висновки, встановлювати функціональні зв'язки між будовою органу і його функціями в організмі.

Виховувати бережливе ставлення до свого організму, прагнення берегти здоров'я.

Тип уроку. Комбінований

Обладнання. Проектор, роздатковий матеріал, наочність для групової роботи.

Хід уроку

I. Організаційний момент

1. Привітання

- Сьогодні на уроці у нас присутні шановані гості, тому будь-ласка поверніться і привітайтеся.
- Я б хотіла щоб сьогодні на уроці ми працювали за таким девізом. (Читаю).

Діяти активно!

Думати оперативно!

Сперечатися доказово

Для всіх обов'язково!

2. Вправа «Очікування».

- Діти, яким ви хочете бачити наш урок?

- Щоб нам добре працювалося на уроці шепніть на вушко своєму сусідові декілька приємних слів. Правда настроїй покращився?

3. Фенологічні спостереження

- Яка пора року за вікном?
- Який місяць?
- Які зміни в природі відбулися з приходом весни?
- У ролі синоптика сьогодні виступить

(учень повідомляє температуру, стан неба, вітер, опади)- учні заповнюють календар природи.

II. Перевірка домашнього завдання.

1. Бліц - опитування

- З якою темою ми познайомилися на попередньому уроці?
- Яку функцію виконує скелет в нашому організмі?(опору і захист).
- Що забезпечує рух тіла людини?(м'язи)
- З яких частин складається опорно-рухова система?(із скелета і м'язів.)
- Я думаю ви добре запам'ятали матеріал попереднього уроку, а перевіримо ми це за допомогою тестових завдань .

2. Тестові завдання (із взаємоперевіркою).

(тест на слайді). З'являються по черзі.

1. Органи, що спільно виконують ту чи іншу роботу, утворюють:

- А. опорно-руховий апарат;
- Б. систему органів людини.

2. Яке значення має скелет?

- А. Захищає внутрішні органи від пошкоджень.
- Б. Орган дотику.

3. Завдяки чому людина рухається?

- А. Завдяки скелету.
- Б. Завдяки м'язам.

4. Опорно – рухова система складається:

- А. Із скелета і органів чуття.

Б. Із скелета і м'язів.

5. Кістки людини утворюють:

А. Скелет.

Б. Хребет.

А тепер обміняйтеся зошитами і перевірте роботу свого сусіда.

(Відповіді на слайді, кожна правильна -2 бали).

Підніміть руку, хто правильно виконав усі завдання, хто допустив одну помилку, у кого дві і більше помилки?

III. Актуалізація опорних знань.

1. Проект «Корисна і шкідлива їжа»

Протягом минулого тижня ми працювали над проектом «Корисна і шкідлива їжа». В рамках якого визначали яку користь приносить їжа нашому організму, а також з'ясували, чи вся їжа однаково корисна що вся їжа не однаково корисна для нашого організму.

Результати проекту ми висвітлили у вигляді малюнків, які представлені на нашій виставці.

- яка ваша найулюбленіша страва? Чому?
- Що ми відносимо до шкідливої їжі?
- Хто із вас працював з малюнком «Шкідлива їжа»? Що на ньому зображено?
- яку їжу, корисну для нашого організму ви намалювали?
- якою, на вашу думку, повинна бути їжа?
- Щоб жити, працювати, а дітям – ще й рости, треба їсти й пити. Хліб, різні овочі, фрукти, молочні, рибні, м'ясні страви, фреші - містять усі потрібні для організму поживні речовини.

(білки жири і вуглеводи)

2. Оголошення теми і мети уроку.

- А чи знаєте ви, що відбувається з їжею в нашому організмі?

Отже, тема нашого сьогоднішнього уроку «Будова травної системи». В ході роботи ви познайомитеся з органами травлення людини, дізнаєтеся, які функції вони виконують, і яких правил потрібно дотримуватися, щоб уберегти їх від захворювань.

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Вступне слово вчителя

- У нашому тілі «захована» дивна і складна «кухня». І навіть тоді, коли ви сидите за партою чи бігаєте надворі, читаєте або спите, у ній постійно «готується» їжа для всіх органів нашого тіла. У дорослої людини «кухня» тягнеться, в середньому до 7 метрів, але вкладена вона так вправно, що вміщується у невеликому «приміщенні».
- Як називається кожен орган і яка його функція, ви дізнаєтеся, здійснивши подорож по «диво-кухні» - по системі органів травлення.
- Деякі учні класу заздалегідь готувалися до нашого уроку, тому сьогодні вони будуть виступати у ролі доповідачів.

2. Виступ доповідачів.

Перша станція – Ротова порожнина. (виступає 1 доповідач).

Початок травної системи починається з ротової порожнини. Коли їжа, потрапляє до рота ми відчуваємо її смак язиком. Зокрема солодке – кінчиком язика, боковими поверхнями – кисле і солоне. Язик бере участь у процесі пережовування їжі та процесі ковтання. Подрібнення їжі здійснюють зуби. Якщо ви погано розжуєте їжу, вона може пошкодити стравохід та шлунок. Погано пережована їжа буде довше переварюватися. У процесі пережовування вона змочується слиною, яку виділяють слинні залози. Змочена слиною, розм'якшена їжа не ранисть стравохід. До того ж слина ще й санітар. Вона знищує шкідливі мікроби, що потрапляють у рот. Під дією слини їжа в роті починає розчинятися. Починається процес травлення.

Друга станція – стравохід.(2 доповідач)

Далі розжована і змочена слиною їжа потрапляє у стравохід. Подолавши його за 5 секунд, опиняється в шлунку.

Третя станція – шлунок.

Шлунок працює старанно і повільно. У ньому міститься сотні залоз, які виділяють шлунковий сік. Саме він є найголовнішим під час поділу їжі на складові частини. Сік поступово просякає всю їжу й розчиняє її до рідкої кашки. Шлунок своїми стінками розтирає, перемішує змочену соком їжу. Але цією кашею ще не можна нагодувати весь організм, і перетравлена їжа поступово рухається до виходу зі шлунку і переходить у тонкий кишечник.

Четверта станція – кишечник. (3 доповідач)

Тільки після того, як їжа перетравиться, шлунок випускає її невеличкими порціями до кишечника. Це – найдовший відрізок внутрішньої кухні. Тонкий кишечник у 3-4 рази довший від людини і тому згорнутий у кілька разів. (демонстрація стрічки). У тонкому кишечнику

продовжується перетравлення їжі під дією речовин, які виділяють підшлункова залоза і печінка. Ці соки легко розчиняють будь-які жири. Жовч виробляється в печінці, дуже важливому органі тіла людини. Вона займає частину правої сторони черевної порожнини. У печінки багато завдань, і одне з них – очищення крові від шкідливих речовин. Протягом 6 годин їжа проходить тонку кишку. За цей у її стінках поживні речовини з перетравлюваної їжі вбираються в кров.

З тонкої кишки неперетравлена їжа потрапляє до товстої кишки. Тут до роботи береться ціла армія крихітних кухарів. Це – корисні кишкові бактерії, що постійно мешкають у стінках товстих кишок. Їхній обов'язок – переробити на рідину уцілілі рештки їжі. У товстій кишці їжа знаходиться 2 доби. За цей час з неперетравленої їжі до крові всмоктується вода, а непотрібні відходи виводяться через пряму кишку.

Тут закінчується довга мандрівка спожитої їжі по нашій внутрішній кухні.

3. Заключне слово вчителя.

- Отже, що ж таке травлення?

(визначення на слайді.).

- Які органи травлення ви запам'ятали?

Фізкультхвилинка

Для того, щоб наш організм був здоровим, нам потрібно не лише правильно і повноцінно харчуватися, а й активно рухатися. Пропоную вам зараз активно відпочити.

(Рухлива).

V. Систематизація і узагальнення знань, умінь і навичок.

1. Робота з підручником

Опрацюйте статтю підручника на ст. 150 . Прочитайте повідомлення від сонечка Семикрапочки (1 учень читає) і скажіть що потрібно нашому організму для росту і розвитку?

- Що потрібно нашому організму для росту і розвитку?

- Звідки люди беруть енергію щоб жити і рухатися?

- А чи знаєте ви навіщо організму поживні речовини?

Прочитайте самостійно поради пані Пігулко про значення поживних речовин для людини.

(відповіді учнів).

2. Робота в парах «Гра «Квітка здоров'я» .

А зараз попрацюємо в парі. Щойно ми з вами визначили, функції органів травлення, їх значення для людини, але для того, щоб вони працювали добре і не шкодили нашому організму ми повинні дотримуватися певних правил та санітарно-гігієнічних норм. Тому, щоб наші органи були в порядку, а організм правильно працював пропоную вам створити «Квітку здоров'я». У вас на парті є середина квітки, яка має назву «ОРГАНИ ТРАВЛЕННЯ» і пелюстки. Працюючи в парі, ви повинні додати до серединки лише ті пелюстки, які допоможуть зберегти органи травлення здоровими, а ті, які навпаки, зашкодять, залишити на парті.

(Матеріали лежать на партах. Після виконання діти зачитують правила.)

- Піклуватися про свої зуби змалку.
- Перед їжею завжди мий руки з милом.
- Їж тільки якісну і корисну їжу.
- Їж не поспішаючи, в один і той же час.
- Під час їжі не розмовляй і добре пережовуй.
- Не переїдай, вечеряй за дві години до сну.
- Вживай як тваринну, так і рослинну їжу.

VI. Застосування отриманих знань на практиці.

1. Робота в групах

1 група – підписати органи травлення.

2 група – розмістити органи травлення.

3 група – редагувати вірш.

VII. Підсумок уроку

1. Рефлексія

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Що вам найбільше сподобалося?
- Що запам'яталося?

VIII. Домашнє завдання

Опрацювати статтю підручника с. 149-151, підготувати поради однокласникам «Здорове харчування».

